ADDITAMENT DO PRODUKTU

W Sprawie J. O. Xcia Jmści Albrychta Radziwiłła Generała Majora Woyſk Litewſkich.

PRZECIWKO

J. O. Xciu Jmści Staniſławowi Radziwiłłowi Generałowi Leytnantowi Woyſk W. X. Litewſkiego.

Co ſą za pretenſye J. O. Xcia Jmści Generała Majora do J. O. Xcia Jmści Generała Leytnanta przez Akt kalkulacyi i weryfikacyi regulowane, te już wſzyſtkie w produkcie ſą przepowiedziane Sądowi, co zaś ſą za pretenſye wzajemne J. O. Xcia Genarał Leytnanta do J. O. X. Imści General Maiora przez Weryfikacyą roſzczone: te ponieważ w piśmie Produktowym niewſpomniane bez odpowiedzi zoſtały, przeto w tym mieyſcu na nie odpowiada ſię krótko.

Co do Weryfikacyi Zdzięcielſkiey

Pomiędzy pretenſyami J. O. Xcia Imści Generała Leytnanta w Weryfikacyi Zdzięcielſkiey wyrażonemi *naypierwſza* jeſt pretenſya ta: „ że nim jeſzcze dział dobr między „procedującemi Xiążętami naſtąpił, na ow czas Xże Ge„nerał Major wziął jakoby z *Zdzięcioła* na ſwóy właſny „pożytek żyta z jarką Beczek 151. Ośmin 5. i garcy 4. „że zaś wedle aſſekuracyi między temiż Xiążętami w „Roku 1778. zawartey wſzelkie intraty z dobr niedziel„nych wybierane na pół dzielone być mają, przeto Xże „Generał Leytnant za połowę tego żyta i jarki ceniąc każ„dą Beczkę po złotych 24. pretenduje od Xcia Generała „Majora zapłacenia 1579. złł. i gr: 25.

Odpowiada na tę pretenſyą Xże Generał Major: że niezna ſię do wziątku zboża w liczbie takiey: jaka jeſt położona *in propoſito,* bo to tylko w aktualną perceptę przyimuje, comu od Ekonomów Zdzięciolſkich albo za właſnemi iego aſſygnacyami, alboli też za wiedzą i kwitami ſpolnego Kommiſſarza było wydawano. To zaś co Ekonomowie Kamińſki i Chrapkowicz w kalkulacyach ſwoich napiſali: że na Imie Xcia Generała Majora Boniſratelom zboża Beczek 3. a Rennikowi do wicin Beczek 27. wydali, bynaymniey Xże Generał Major w perceptę ſwoją nieliczy bo żadnych nato aſſygnacyow złożonych nie widzi; a Ekonomowie Zdzięciolſcy, kiedy to zboże na Imie Xcia Generała Majora wydawali: naówczas niepowinni byli przeſtawać na tym że ktoś proſząc o zboże, Imienia Xięcia Generała Majora wezwał, lecz powinni byli domagać ſię koniecznie o pokazanie wyrazney na to aſſygna-

A cyi

cyi albo ſamego Xiążęcia, alboli też ſpolnego Kommiſarza.

Odtrąciwſzy zatym te Beczek 30. Rennikowi i Bonifratelom danych od liczby beczek *in propoſito* położoney, zostaie tylko wziętych na rzecz Xcia Albrychta beczek 101. i garcy 106. za połowę których przychodzącą ſummę 1220. złotych i groſzy 25. zna ſię być winnym Xiąże Albrycht Xciu ſtaniſławowi. - - - - - zł: 1220 g 25

Druga pretenſya Xcia Staniſława ieſt o ſummę 70. zł: g $5\frac{1}{2}$. za pszenicę z kreſcencyi Zdzięciolſkiey przez Xięcia Albrychta nabraną, a ta cała pretenſya gdy jeſt ſprawiedliwa i ſłuſzna, przeto nanią Xże Albrycht zgadzaiąc ſię, ſummę wſpomnioną w linii nieprzeczone y umieſzcza zł: 70 g $5\frac{1}{2}$

Trzecia pretensya Xcia Generała Leytnanta jeſt o ſummę 197. zł: i gr: $21\frac{1}{2}$ za jęczmień z dobr Zdzięcioła przez Xcia Albrychta jakoby brany, lecz że ta cała pretenſya na ſamych ſię tylko kalkulacyach Ekonomow wspiera, a świadectwa w kalkulacyach Ekonomów zawarte że bez przyłączonych aſſygnacyów i kwitow (jak ſię już wyżey powiedziało) niemogą być ſame przez ſię doſtatecznym dowodem, przeto J. O. Xże Jmść Generał Major dopóty o rzetelności tey pretenſyi powątpiwać nieprzeſtanie, do póki na wsparcie oney J. O. Xże Generał Leytnant gruntownieyſzych dowodow niezłoży.

Czwarta pretenſya J. O. Xcia Generała Leytnanta jeſt ta: „ że „ J. O. Xże Jmść Generał Major wybrał jakoby z *Zdzięcioła* tak na ſwoje iako tez na J. Pana Szteyna potrze„ by Owſa beczek 485. ośmin 7. i garcy 12, a zatym „ za połowę tego Owsa ceniąc beczkę po złotych 16. „ a garniec po groszy $3\frac{1}{2}$ ſummę do 3887. złotych i „ gr: 20. wynoſzącą winien jeſt zapłacić Xciu Staniſła„ wowi. „

Odpowiada natę pretenſyą JO. Xże Jmść Generał Maior: iż wielorakie ſą przyczyny które tę pretenſyą osłabiaią i ruynuią.

Nayprzód bowiem liczba wydanego niby przez Ekonomow Owſa *in propoſito* położona ieſt cale zawodna i nierzetelna, bo też ſame Kalkulacye Ekonomów których zaſobą Xże Genrał Leytnat wżywa, nieliczą większego wydatku nad Beczek $462\frac{1}{2}$ i gar: 26.

Powtóre Chociażby nawet liczba wydatku Owſa *in propoſito* położona była rzetelna i niezawodna, wſzelakoby iednak nie cały ten wydatek do JO. Xcia Albrychta mógł być ſtoſowany, bo ani te Beczek 13 które napotrzeby JP. Szteyna były wydane mogłyby regulować ſię do Xcia Albrychta, gdyż J. Pan Szteyn był ſługą obu Xiążąt ſpolnym; a zatym co ſię na ſpolnego ſługę wydało, to ſię wydało z Intrat ſpolnych, ani też te cztery beczki które na chore Konie Xcia Albrychta wydał Chrapkowicz mogłyby ſię liczyć w pretenſyi do tegoż Xcia, bo tegoż samego czaſu tenże ſam Chrapkowicz wydał po-

dobnież

dobniez 4. beczki owsa na konie Xcia Pułkownika Syna Xcia Jmści Generała Leytnanta, a zatym *per mutuam compenſationem* znioſłaby ſię pretenſya.

Potrzecie Cała ta pretenſya Xcia Generała Leytnanta o wybrany z Zdzięcioła Owies do Xcia Albrychta regulowana niedowodzi ſię żadnemi kwitami ani też aſſygnacyami bądź to przez ſamego Xcia, bądź też przez Kommiſſarza ſpolnego wydawanemi, a zatym będąc pretenſyą bez - dowodną niemoże znaglać Xcia Albrychta do płacenia tey ſummy: ktora *in propoſito* za wspomniony owies jeſt położona.

Piąta pretenſya J. O. Xcia Imści Generała Leytnanta jeſt o 40 złł: i g. 5. za połowę Gryki do 5. beczek i garcy 3. na potrzeby Xcia Albrychta jakoby nabraney, lecz że Xże Albrycht do wzięcia pół piątey tylko beczki przyznaje ſię, a pół beczki przez Kulikowſkiego na Imie Xcia wziętey jako aſſygnacyą tegoż Xcia niedowiedzioney w perceptę nieprzyimuje, prreto pretenſya Xcia Staniſława za grykę nie już o złotych 40 lecz tylko o złotych 32. do J. O. Xcia Albrychta ſłuſznie pozoſtaje - - - złł: 32

Szóſta pretenſya J. O. Xcia Generała Leytnanta jeſt o złotych 18. gr: 22½ za połowę Siemienia lnianego i konopnego na *Conto* Xcia Albrychta jakoby wziętego, lecz że ona żadnemi aſſygnacyami i kwitami autentycznemi niedowodzi ſię, przeto ją Xże Generał Major między pretenſye próżne i bez dowodne policza.

Siodma pretensya Xcia Staniſława jeſt o złł: 75. i g. 10. za Groch różnemi czaſy przez Xcia Albrychta brany, a ta gdy jeſt sprawiedliwa i ſłuszna, nieprzeczy więc Xże Albrycht należących od niego Xciu Staniſławowi złł: 75. i groszy 10. - - - - - - złł: 75 g 10

Oſma pretenſya Xcia Staniſława jeſt ta „ że Xże Albrycht „ wybrał z Zdzięcioła Słodu beczek 22. ośminę 1. i „ garcy 3. a zatym za połowę tego ſłodu ceniąc beczkę „ po złł. 24. winien jeſt Xciu Staniſławowi powrócić zło- „ tych 265, i g 15.

Odpowiada na tę pretenſyą Xże Albrycht: że ſummy tak wielkiey za ſłod wyciągnioney opłacać nie jeſt winien dla tego: iż cena ſłodu nad cenę Ięczmienia przeciw wszelkiey ſłuszności do zbytku jeſt podnieſiona, albowiem wyrobienie ſłodu przez ludzi dóbr wſpolnych niepowinno iść w taxę; a ile jeſzcze: kiedy to z praktyki Ekonomiczney jeſt pewnym: że nad miar przyraſtającego jęczmienia nadgradza zawſze robotę ſłodu, z tych więc przyczyn Xże Albrycht beczkę ſłodu nie już po złotych 24, ale po złł: 20. taxując zgadza ſię na ſummę za 22. beczki i ośminę 1. przychodzącę, to jeſt na na złł: 443. a ſuperaty 88. złł. jako nieſłuſznie wyciągnioney przyimować niemoże - - - złł: 443

Dziewiąta pretenſya J. O. Xcia Generała Leytnanta jeſt o złotych 159. i g. 17. za Wótki różnego gatunku na *Conto*

A2 Xcia

Xcia Albrychta wzięte, lecz że i ta pretensya ma podobnież wiele superaty tak co do wielości wódki przez Xcia Stanisława naliczoney, jako też co do ceny za niektóre gatunki wódek wysoce podniesioney, przeto J.O. Xże Generał Major nie jest obowiązanym płacić tyle ile *in proposito* jest położono.

Swiadectwo bowiem Urzędników na expedyowanie Weryfikacyi wyznaczonych daje nayprzód wiedzieć o prawdzie tey: że z kalkulacyi Ekonomow niewiększy pokazał się wydatek wótki prostey na potrzeby Xcia Albrychta nad garcy 82. 2. kwarty i pół, odtrąciwszy więc takową liczbę garcy od liczby tey: ktąrą *in proposito* położył Xże Stanisław, to jest od garcy $148\frac{1}{8}$. znayduje się naliczoney niesłusznie superaty garcy 65. i 3. kwarty.

Co *zaś do ceny niektórych Wódek* jako to Migdałowki po złł: 8. na garniec taxowaney i innych, na tę cenę Xże Albrycht zgodzić się niemoże, bo też kiedy sam *w punkcie* 12. Weryfikacyi swojey podawał do Xcia Stanisława pretensyą o przebor *w Dzięciole* różnych wodek, na ów czas Migdałowki nie cenił drożey jak tylko garniec po złł: 6. a Spiritusu garniec po złł: 2. a za tym niepowinien dopięro tych wodek przyimować od Xcia Stanisława w cenie wyższey jak tylko w takiey: w jakiey od niego *X*że Stanisław też same wódki przyjął.

Poodtrąceniu więc całey superaty tak znaliczenia 65. garcy i trzech kwart wódki prostey, jako też z podwyższenia ceny na Migdałowce urosłey, zostanie tylko złł: 105. g. $22\frac{1}{2}$. które za wódkę od *X*cia Albrychta należeć będą do zapłacenia *X*ciu Stanisławowi - - - złł: 105 g $22\frac{1}{2}$

Dziesiąta pretensya JO. Xcia Generała Leytnanta iest ta „ iż na „ potrzeby JO. Xcia Generała Maiora nabrano różnemi „ czasy płótna Tkackiego łokci 118. a zgrzebnego czyli „ konopnego łokci $230\frac{3}{4}$, a zatym zapołowę tego płótna „ Ceniąc łokiek Tkackiego po g 15. a zgrzebnego po gr: „ 6. winien iest Xże Albryht powrócić Xciu Stanisławowi - - - - - - - - - - - - - Złł: 52 i g. 17.

R. zgadza się wszakże Xże Albrycht naliczbę więtego płótna ale na cenę zgrzebnemu płótnu po gr 6 naznaczoną zgodzić się niemoże bo takiego płótna około zdzięcioła zawsze po gr 4. bez żadney trudności dostać można, więc odtrąciwszy złł: 16 i gr 16. które zpodwyszoney ceny zgrzebnego płótna urosły, resztę to iest złł: 30. zna się do obowiązku zapłacenia Xże Jmć Generał Maior Xciu Generał Leytnantowi. - - - - - - złł: 30.

Jedynasta pretensya Xcia Stanisława iest o złł: 550 g $5\frac{1}{2}$ za Nabiał różnemi czasy na kuchnię Xcia Albrychta brany, a ta gdy iest zupełnie sprawiedliwa zgadza się na nią Xże Generał Major. złł: 550 g $5\frac{1}{2}$

Dwunasta Pretensya Xcia Generała Leytnanta iest ta: iż dla Xcia Generała Majora wybrano z Zdzięcioła bydła wróżnym rodzaiu ktorego liczbę i cenę w akcie Weryfikacyi

opisując

opisuiąc Xże Generał Leytnant wyciągnął zapołowę tego bydła oguł summy złł: 388.

R. Niewypiera Xże Generał Major liczby wziętego na użytek swóy bydła ale na tę cenę która temuż bydłu przez Xcia Generała Leytnanta iest położona zgodzić się nigdy niemoże, ile gdy sam w Weryfikacyi swoiey podaiąc pretensyą do Xcia Generała Leytnanta za bydło podobnegoż rodzaiu, taxował go ceną daleko niższą

W Weryfikacyi bowiem Xcia Generała Majora cena bydłu niebyła dawana wyższa iak tylko Bykowi 3letniemu złł: 20, Jałowicy złł: 24. Kabanowi złł: 10. a Cielęciu złł: 4. *widzieć punkt 16. Weryfikacyi Xcia Generała Majora.*

Jakże więc Xże Generał Leytnant przymuiąc sam w pomienioney cenie od Xcia Albrychta bydło, może od niego za takież same bydło pretendować ceny więcey niż sowitey? to iest iak może pretendować za Byka 3letniego złł: 40. za Jałowicę złł: 30. a co rzecz większa przymuiąc sam od Xcia Albrychta Cielęta po złł: 4. iak może od niego domagać się po złł: 14. ile kiedy to nawet w całym okręgu Zdzięcioła iest niepraktykowanym: żeby się tam iedno Ciele płaciło po złł: 14 słuszność więc tak doradza: iżby ta cała superata na cenie Cieląt, Byka Jałowicy i Kabana do 124. złł; naciągniona była odtrącona, a tylko złł: 264. dla JO. Xcia Generała Leytnanta na Xciu Albrychcie były przysądzone. - - - - złł: 264

Trzynasta pretensya Xcia Stanisława iest o summę 362 złł: g 26½ za Ptastwo różnego rodzaiu na kuchnię Xcia Albrychta brane„

Zgodził by się wszakże natę pretensyą bez żadney sprzeczki JO. Xże Generał Major, gdyby liczba ptastwa, a mianowicie Gęsi *in proposito* Xcia Stanisława położona zgadzała się z Kalkulacyami przez Ekonomów do Weryffikacyi złożonemi, lecz że Kalkulacya Ekonoma Jssaiewicza którey za sobą wzywa Xże Stanisław, i co większa świadectwo WW. Urzędnikow akt Weryfficacyi expedyuiących któremu sąd każdy wedle *Ar: 1. z Rozd: 7.* wiarę dać powinien, zgodnie tę prawdę wyznaią: że tenże Jssaiewicz nie 36. Gęsi (iak iest *in proposito* położono. lecz tylko Geś *jedną* na Expens Xcia Albrychta wydał, prze to gdy się 35. Gęsi niesłusznie naliczonych być okazuie, prosi za nie JO. Xże Generał Major detrunkaty złł: 63. i g. 10. a naresztę pretendowaney to iest na złł: 296 i g 16. sam dobrowolnie zgadza się. - - - - złł: 296 g 16

Czternasta pretensya Xcia Stanisława iest o summę 582. złł: za siano napotrzeby Xcia Albrychta w Zdzięciele różnemi czasy nabrane„

Lecz i tu Xże Stanisław niemoże całkowicie zyskiwać tey summy którey pretenduie, bo też niedowodzi kwitami i Assygnacyami od Xcia Albrychta wydanemi iżby napotrzeby jego wyszło siana wozów tyle ile *in proposito* iest położono to iest wozow 562.

Nieprzeczy Xże Albrych wziętych przez siebie wozow 479. bo wziątek onych kwitami i Assygnacyami w czasie Weryfikacyi był mu dowiedziony, a zatym ceniąc wóz ieden po złł: 2. zna się być winnym za połowę tego siana zapłaceniaXciu Stanisławowi złł: 479. a zaresztę to iest za wozów 83 niewidząc nanie złożonych dowodów płacić bynaymniey obowiązku niema. - - - - złł: 479

Piętnasta pretensya Xcia Stanisława iest o złł: 241 g 10$\frac{1}{2}$ za sol, Grzyby, Cebulę, mak, i inne ogrodniny. „

℞. Niema żadnego nato dowodu iżby na Expens Xcia Albrychta wydano z Zdzięciola soli garcy tyle ile *in proposito* naliczył Xiąże Stanisław to iest garcy 262 Ba owszem definicya WW. Urzędników na akcie weryfikacyi tak skonkludowała że liczba wzmieniona soli przezXcia Stanisława położona przeładowana iest garcami 120$\frac{1}{2}$. po odtrąceniu więc tych gar: 120 $\frac{1}{2}$ niesłusznie i bez dowodnie naliczonych, a zanie Złłotych tyleż; niezostanie więcey iak tylko Złł; 120 i gr: 15 które zaprzebor soli grzybow, cebuli i maku winien będzie Xżę Albrycht powrócić Xciu Stanisławowi - - - - Złł: 120 g: 15

Szesnasta pretensya Xcia Generała Leytnanta jest o Złł: 187 i gr. 22 za Mąkę i krupy róznego rodzaiu na expens Xcia Generała maiora w zdzięciele wybrane.

℞. Niewypiera Xże Generał maior ani wziątku, aniteż liczby czyli wielości mąki i krup *in proposito* Xcia Generała Leytnanta położoney, lecz tylko mówi przeciwko tey cenie która na mące i krupach wysoko jest podniesiona.

Nienaznaczał Xże Generał maior w Weryffikacyi swoiey mącę i krupom ceny inney jak tylko taką: jaka służyła temu ziarnu z którego mąka i krupy były wyrabiane, boteż znał że w Dodrach wspólnych młyn, pytel i robotnik niepowinien iść wtaxę, iże na mące niedoświadczasię upadek, lecz owszem przybytek. *Widzieć tu nadowod punkt 10 i 11 weryfikacyi Xcia albrychta.*

Więctez równie niemoże sam przyimować mąki i krup w cenie wyższey nad cene tę która służy ziarnu.

Ze zaś z doświadczenia Ekonomicznego naliczbę mąki żytniey *in proposito* położoną toiest na Bk: 9 $\frac{2}{3}$ niemogło wziarnie wyiść więcey żyta nad Beczek 6: a na 9[6] gar: mąki pszenney, Pszenicy ośmina 1. i $\frac{1}{2}$ ceniąc więc żyta Beczkę po Złł: 24. a ośminę Pszenicy po Złł: 5. uczyni Złł: 154. gr: 15. a dodaiąc za krupy Złł: 47. i gr: 26 wyniesie ogół summy Złł: 202. gr: 11. którey połowę toiest Złł: 101: gr: 5 $\frac{1}{2}$ znasię być winym do zapłacenia Xżę Albrycht Xciu Stanisławowi. - -Złł: 101. g. 5$\frac{1}{2}$

Siedmnasta pretensya Xcia Generała Leytnanta jest o Złłtych 15 za skury rożnych Bydląt na potrzebę Xcia Generała majora wydane, atę pretensyą gdy tenże Xże Generał major doświadcza być prawdziwą i słuszną zupełnie ją przyimuie - - - - - - Złł: 15

Ośmnasta pretensya Xcia Stanisława jest o summę 402 złł: gr: 17

za

za rózne leguminy na expens Xięcia Albrychta z zdzięcioła dostarczane, lecz że i liczba tych legumin, i cena onych przez Xcia Stanisława nad słuszność jest powiększona, przeto na nią Xżę Albrycht zgodzićsię niemoże.

Nayprzód bowiem mówiąc co do liczby: położono in *proposito* Xcia Stanisława słoniny połciow 7. Kamieni 5, funtow 23 ½ atym sposobem, też samą słoninę policzono *razy dwa* chociaż wistocie te 7 Połci i kamieni 5 funtow 23. ½ były tosamo i to jedno, gyż te 7 Połci ważyły kamieni 5 i funotw 23 ½. podobnymże sposobem uczyniono zsadłem, raz ie licząc na sztuki, apotym znowu nakamienie i funty. Niedowiedziono także 10. garcy miodu nadliczbe w kalkulacyi Ekonomów znalezioną przydanych októrych 10 garcach desinicya Urzędnnikow tak skakludowała, *że są bez dowodnie przydane*. Naostatek naliczono bez żadnego dowodu 31 dziesiątkow pienki iakoby napotrzeby Xcia Albrychta wziętych, aprzezto wszystko pomnożono niesłusznie pretensyą do niego.

A względem ceny nieprzyzwoicie niektórym leguminom daney dosyć iest powiedzieć tyle: że kopę świec prostych łoiowych które w Dobrach spolnych i pracą ludzi spolnych robione ani pięciu nawet Złotych kosztować niemogły taxowano po Złotych 6. a garniec oleiu który zawsze około zdzięcioła po złotych dwa kupuiesię oceniono po Złotych 2 i gr 15.

Detrunkuiąc zatym tę całę superatę która zpomnożoney liczby legumin i zpodwyższoney ich ceny urosła, niezostanie więcey wpretensyi i Xcia Stanisława jak tylko Zł: 307. i gr: 7. a i te wszakże niepierwiey przez Xcia Albrychta opłacone być maią, aż chyba za złożeniem tych wszystkich assygnacyi i kwitow zaktóremi wspomnione leguminy przez Ekonomow zdzięciolskich wydawane były.

Dziewiętnasta pretensya J. O. Xcia Generała Leytnanta jest ta iż Xże General maior róznemi czasy wybrał z Zdzięcioła tak od W. Korewy iakteż od Ekonomow gotowego grosza do 32202 Złł: i gr: 8. azatym połowę tey summy toiest 16101 Złł: i gr: 4. winien iest wrócić Xciu Generałowi Leytnantowi.

Odpowiada natę pretensyą Xże General maior że niema nayprzod żadney pewności iakiego to są gatunku te summy które przezeń od W. Korewy nabrane być mieni Xże General Leytnant, bo ieżeli w summę pretensyiną wprowadza te 4000 Złł. które za dług od zeszłey Xny woiewodziny Nowogrodzkiey Xciu Albrytowi należący są mu wypłacone przez Korewę, i inne tym podobne, tedy te cale nienależałyby do terazniey szego porarunku, azatym żąda J, O. Xże General maior złożenia przez Xcia Stanisława authentycznych kalkulacyow i kwitow z którychby gatunek wspomnionych summ mogł być wyśledziony.

B2 Lecz

Lecz by też i tak się pokazało że te summy wzięte były przez Xcia Generała Majora z intrat spolnych Zdzięciolskich, wszelakoby jednak wracać ich teraz Xciu Stanisławowi Xże Generał Major obowiązanym niebył bo ich zapewna niebrał na użytek swóy szczegulny, lecz na potrzebę i interes wspolny, to jest naywięcey na opłatę długów przez zeszłą Xżnę Wojewodzinę Nowogrodzką Matkę Xiążąt Jmściow różnym osobom zaniesionych.

Smierć bowiem oney ukazała na tych miast drogę i kredytorom i pozostałym sługom do upomnienia się o swoje należności u Xcia Albrychta jako sukcessora, a znajomość sprawiedliwości w Xciu Albrychcie niapozwoliła mu trudnić i odwlekać powinney dla nich satysfakcyi, i to tedy sprawiło: że X. Albrycht na spłacenie tak zaległych sługom kapitulacyi, jako też zawinionych kredytorom długów musiał z intrat Zdzięcielskich brać pieniądze od W. Korewy, i Ekonomów Zdzięcielskich, lecz je obracając tym sposobem nieobrócił na użytek swóy własny, przeto teraz powracać ich Xciu Stanisławowi obowiązku niema.

Podobnymże sposobem niema obowiązku Xże Genarał Major Xciu Stanisławowi powracać tego co wziął dla siebie z *Zdzięcioła* na sprawienie żałoby po Matce, bo też równie niedopomina się sam u Xcia Stanisława o to: co Xże Stanisław wzioł także na żałobę z intrat spolnych Zdzięcielskich.

Niema więc o coby Xże Stanisław miał słusznie rościć w tym punkcie pretensyą do Xcia Albrychta, bo gdyby nawet jakąkolwiek cząstkę z wziętych w *Zdzieciole* pieniędzy Xże Albrycht na swóy własny użytek obrócił, tedy zapewne Xże Stanisław wszystko to sobie przeborem intrat Zdzięciolskich aż nadto nadgrodzić potrafił.

Dwudziesta pretensya Xcia Generała Leytnanta jest o złł: 289 za różne wiktuały na Kuchnią Xcia Albrychta za kwitami Buyki jakoby wydawane „ lecz że ta cała pretensya żadnemi zgoła asygnacyami i kwitami w czasie Weryfikacyi niebyła wspartą, przeto jako ją pod ów czas J. O. Xże Genarał przez swoie *Repositum* między narzutnemi i bez dowodnemi pretensyami policzył, tak równie i teraz na nią też samą odpowiedź powtarza.

Co do Weryfikacyi Hłuskiey.

W punkcie pierwszym Weryfikacyi Hłuskiey położył Xże Generał Leytnant pretensyą tę, że Xiąże Generał Major z Hrabstwa Hłuskiego wybrał na swóy użytek żyta miar 999. i garcy 49. a zatym za połowę tego żyta ceniąc miarę 1. po złł: 4. g. 15. winien iest powrócić Xciu Generałowi Leytnantowi złł: 2250. „

Opo-

Odpowiada na tę pretensyą Xże General Major: że summa pieniędzy *in proposito* Xcia Stanisława za żyto wyciągniona daleka jest bardzo od summy tey: która po odtrąceniu wszelkiey superaty należeć może za też żyto Xciu Stanisławowi.

Odtrącić bowiem nayprzód potrzeba te dwie miary żyta które za dyspozycyą zeszłey Xżny Starościny Rzeczyckiey dane były na chleb dla Cieśli budynki Hłuskie opatrującego, bo te dwie miary będąc obrócone na expens *Fundi* dóbr spolnych niebyły tym samym obrócone na expens Xcia Albrychta własny i szczegulny.

Odtrącić także potrzeba od liczby 999. *miar in proposito* położoney 114. miar. niesłusznie naliczonych, bo taż sama kalkulacya Ekonoma Szczerbińskiego do którey się odwołał Xże Stanisław, o tey prawdzie upewnia: że żyta w *Hłusku* na *Conto* Xcia Albrychta poszło tylko miar 455. i garcy 10. niezaś (jak liczy Xże Stanisław) miar 569. garcy 5½.

Odtrącić naresztę potrzeba od ceny żyta przez Xcia Stanisława uprojektowaney na każdey miarce po złł: 2. i gr: 25. bo iżby miara żyta (jak ceni Xże Stanisław) po złł: 4½. a tym samym beczka (do którey miar takich wchodzi 6. i garcy 18.) po złł: 31. i gr: 12. była kiedyżkolwiek przedawana w *Hłusku*: to jeszcze dotąd od założenia *Hłuska* niepraktykowało się nigdy.

To zaś: czego na utrzymanie takiey ceny wzywa za sobą Xże Stanisław: że Szczerbiński Gubernator Hłuski w R. 1775. rozdając na włościan żyto cenił jedną miarę po złł: 4½. „ bynaymniey dla tegoż Xcia argumentem być niemoże, czemu? bo Szczerbinski do ustanowienia dla włościan takiey ceny żyta miał na ów czas za sobą pretext ten iż dawał im żyto *na poczekanie*, a zatym chciał to siobie nadgrodzić na cenie: coby miał od nich wziąć *in vim* procentu, czyli *in vim* przychodzącego na życie nadsypu; a i tak wszakże jako ta jego ustawa była arbitralna i dla włościan uciążliwa, tak nawet jey do exekucyi nieprzywiodł, bo niemogąc od nich wedle tey ceny wybrać pieniędzy za żyto, podał je w kalkulacyi swojey na Remanencie.

Lecz by też on wszystkie pieniądze za te żyto wedle ustanowioney przez siebie Ceny od włościan był wybrał, wszelako jednak ten jego gwałtowny z włościanami postępek niemógłby teyże ceny żyta na zawsze ulegittimować w Hłusku, a ile jeszcze: kiedy to z kalkulacyów tegoż samego Szczerbińskiego wyśledza się: że on sam na Rynku Hłuskim niedrożey przedawał żyto jak tylko wedle ceny tam zwyczayney beczkę po złł: 16.

Więc nieta jest cena żyta właściwa i zwyczayna w Hłusku którą jeden z Gubernatorów na ucisk ludzi był postanowił, ale ta wedle którey onże sam na Rynku żyto wyprzedawał.

A jeśli jeſzcze to wſzyſtko Xcia Staniſława mało konwinkuje, tedy niech on na reſztę wſpowni na to: że on ſam w pretenſyi Xcia Albrychta o przebor w Hłuſku żyta do niego regulowaney niedrożey taxowane przyimował żyto jak tylko beczkę po złł: 16. *Widziec na dowod punkt pierwſzy pretenſyi Xiążęcia Albrychta w Weryfikacyi Hłuſkiey.*

Jakże więc on przyimując ſam od Xiążęcia Albrychta beczkę żyta po złotych 16. może dopiero odniego pretendować za takież ſame i z tychże ſamych dobr brane żyto na beczkę po złł: 31. i gr: 12?

Owoż więc ieſt co wyświeca nieſluſzność pretenſyi Xcia Staniſława, i co razem pokazuie: że po odtrąceniu tego wſzyſtkiego. co ſię przez tegoż Xcia tak na namiarze jakoteż na cenie Zyta nieſluſznie naliczyło, niewięcey mu za te Zyto zoſtanie winien Xże Generał Maior iak tylko złł: 589 i g 15. które ſię do linij wprowadzaią - złł: 589 g 15

W Punkcie 2gim Weryfikacyi Hłuſkiey podał pretenſyą Xże Generał o złł: 204. za Pſzenicę przez Xcia Albrychta z Dóbr Hłuſka wybraną „

Lecz niema i tu zgody ani naliczbę, ani też na cenę Pſzenicy *in propoſito* położoną, a nayprzód mówiąc co do liczby: położono pro 1mo in propoſito że Szczerbińſki za kwitem Xcia Generała Majora wydał jakoby Pſzenicy gar; 84. a Kalkulacya tegoż Sſczerbińſkiego, i Definicya Urzędnikow akt Weryfikacyi expedyuiących upewnia: że tylko za kwitem Xcia Albrychta wydano garcy 24. więc 60. gar: niewiedzieć z kąd uroſło 2do policzono także w pretenſyą 7. miar pſzenicy które na Expens WW. Szambelana Szyſzki i Malinowſkiego były obrócone, a które tym ſamym w pretenſyą do Xcia Albrychta liczyć ſię niemogły iż były obrócone na Expens Kommlſſarzow czyli Luſtratorow wſpolnych, a zatym naliczono nieſluſznie miar 9. i gar: 18. które odciągnowſzy od liczby miar *in propoſito* położoney zoſtanie tylko miar 46. i garcy 3.

Dopieroż mówiąc co do ceny: taxowano iedną miarę pſzenicy po złotych 8. co ſię nigdy około Hłuſka niepraktykowało; bo cena tam pſzenicy zwyczayna była zawſze na miarkę po złł: 2. a co więſza i ſam Xże Generał Leytnat nie w wyżſzey cenie taxowaną przez Xcia Albrychta przyimował pſzenicę iak tylko miarkę po złł: 2. a garniec po g 5.

Więć równym ſpoſobem taxuiąc dopiero miarkę po złł: 2. a garniec po groſzy 5. wypadnie ogulna ſuma za 46. miar i gar: 3. przychodząca złł: 92. i g 15. którey połowa to ieſt złł: 46 g $7\frac{1}{2}$ należeć będzie od Xcia Generała Maiora JO. Xciu Generałowi Leytnantowi. - - - - - - złł: 46 g $7\frac{1}{2}$

W Punkcie 3cim Weryfikacyi zawiera ſię pretenſya Xcia Staniſława o złł: 267 g $12\frac{1}{2}$ za jarkę na użytek Xcia Albrychta obróconą.

B Nie-

℞. Niewypiera X. Albrycht liczby czyli wielości Jarki do 135. miar i gar: 13. *in propoſito* położoney, lecz na cenę jedney miarki po złł: 4½ taxowaney zgodzić ſię niemoże, bo też ſam wpretenſyi ſwoiey do Xcia Staniſława o przebor jarki regulowaney niedrożey cenił też jarkę iak tylko miarkę po g 50. a Beczkę po złł: 16.

Więc w teyże ſamey cenie przyimuiąc dopioro od niego jarkę nie więcey za nię zoſtanie mu winien iak tylko złotych 111. groſzy 6½ - - - - - - - złł: 111 g 6½

W Czwartym Punkcie Weryficacyi urościł Xże Staniſław pretenſyą o 474 złł: za jęczmień na potrzeby Xcia Albrychta w Hłuſku brany.

℞. Oprócz 27. garcy jęczmienia za kwitem jakoby na Expens Xcia Albrychta przez Szczerbińſkiego wydanych (o wydaniu których żadne zgoła Kalkulacye nieprzyświadczyły;) zgadza ſię na liczbę wziętego jęczmienia Xże Generał maior to ieſt na miarek 156 i gar: 14. a względem podwyſzoney tegoż jęczmienia ceny do powyżſzych odpowiedzi referuiąc ſię, przyimuie go w cenie takiey w jakiey ſam Xciu Staniſławowi podawał to ieſt miarkę po złł: 1 i g 10. i tym ſpoſobem zapołowę jęczmienia *in propoſito* liczonego nie więcey Xciu Staniſławowi zoſtaie winnym iak tylko. - - - - - - złł: 120 g 3

W Piątym Punkcie Weryfikacyi naliczył Xże Staniſław Owſa 957 miar i gar: 24½ napotrzeby Xcia Albrychta wziętego i ceniąc iednę miarkę Owſa po złł: 3. wyciągnął za połowę tego owſa ſummę pretenſyiną złł: 1437 g 3.

℞. Niemoże tak wielkiey za owies zyſkiwać ſummy Xże Generał Leytnat bo i liczba owsa *in propoſito* jego położona 49. miarkami (iak ſię to obſzernie *per repoſitum* Xcia Albrychta w Weryfikacyi dowodzi) nieſłuſznie ieſt powiękſzona, i cena na miarkę po złł: 3. wyſoko nader aukcyonowana, gdyż cena owsa zwyczayna w Hłuſku ieſt na miarkę po złł: 1.

Po odtrąceniu więc 49. miarek nieſłuſznie przyliczonych pozoſtałe 909. miarki i gar: 3. (ceniąc iedną miarkę po złotemu) uczynią złł: 909. g 4½ a *per medium* złł: 454 g 19½ które za owies należeć będą Xciu Staniſławowi - złł; 454 g 19½

W Szóſtym Punkcie Weryfikacyi kładzie pretenſyą Xże Staniſław o złł: 109 i groſz 1 za Grykę, Groch i Bob na potrzeby Xcia Albrychta brany. „

℞. Niema kweſtyi o liczbę wſpomnionego Zboża, lecz tylko ieſt kweſtya o cenę onego, gdyż Xże Albrycht niema obowiązku przyimować od Xcia Staniſława Gryki Grochu i Bobu w cenie inney iak tylko w takiey w jakiey ſam też ſame zboże Xciu Staniſławowi podawał, podawał zaś miarę Gryki ceniąc po złotemu i g 9. a miarę Grochu i Bobu zarówno z żytem po złotemu i g 20. więc tez i ſam w takiey cienie przyimuie.

Summa więc cała za liczbę miar wſpomnionego zboża *in propoſito* wyrażoną niewynieſie więcey iak tylko złł: 76 g 27½ a

C2

$27\frac{1}{2}$ a połowa tey summy która za też zboże należy od Xcia Aibrychta Xciu Stanisławowi niewyniesie więcey iak tylko złł: 38 g $13\frac{1}{2}$ - - - - - - złł: 38 g $13\frac{1}{2}$

W Siódmym Punkcie Weryfikacyi wniosł pretensyą Xże Stanisław o złł: 206 g $\frac{1}{2}$ za siemie lniane i konopne, tudzież za Prosso, Jaglę, mak, Chmiel Grzyby.„

Lecz że te wszystkie wiktuały iedne na Officialistów spolnych expensowane; drugie przez Gubernatorow Hłuskich sprzedane i na perceptę pieniężną zamienione, inne nad swiadectwa kalkulacyów wpodwyższoney liczbie i cenie położone a inne nakoniec zakwitami własnych subalternów Xcia Stanisława wydawane, narzutem i napaścią zwalone są na Xcia Albrychta, przeto on wyiąwszy tylko za Siemie konopne i lniane złł 22 g 15 a za chmiel złł: 110. g. 15. in summa Złł: 133 którą bez zaprzeczenia przyimuie zainne wszystkie wspomnione wiktuały płacić bynaymniey obowiązanym nieiest - - - - - - - - - - złł: 133

w Osmym Punkcie wereffikacyi położył Xże Generał Leytnant pretensyą o 1312. złł: gr: 23. za sol, krupy, siano mąkę i bydło.

R. Niema kwestyi o liczbę soli, krup, mąki, siana, buhajów, i wołow, lecz tylko jest kwestya o cenę na tych wszystkich rzeczach niesłusznie podwyższoną, względem zaś krow stanownych i dalszego bydła nietylko o cenę, lecz nawet i o liczbę zachodzi spor i różnica.

Wielość i cena tak bydła jako też wspomnionych wszystkich wiktuałow niewyliczasię tu przez szczegulność, ktoby jednak żądał w tym wiadomości, Weryfikacya objaśni: za jakie, za jak wiele, i w jakiey cenie taxowane rzeczy, zna się Xże General Major winnym być Xciu Generałowi Leytnantowi złł: 901 i gr. 8. - - zł: 901 g 8

W dziewiątym punkcie Weryfikacyi wniosł Xże Stanisław pretensyą o złł: 171 g. $9\frac{1}{2}$. za nabiał różnemi czasy na kuchnię Xcia Albrychta brany „ lecz że kalkulacye Ekonomów takiey liczby nabiału jaka jest *in proposito* na expens Xcia Albrychta wydanego nieprzyświadczają, ustronne zaś. lub na expens spolny czynione wydatki do Xcia Generała Majora regulować się niepowiny a ktemu jeszcze cena takowego Nabiału w Hłusku ile w kraju zapadłym, z ceną Zdzięcielską poruwnywana być niemoże, przeto J. O. Xże Generał Major ogułem za wspomniony nabiał tylko na złł: 64, i gr: 17. zgadzając się, summę tę w linii nieprzeczoney umieszcza - - złł 64 g 17

W dziesiątym punkcie Weryfikacyi położył pretensyą Xże General Leytnant o złł 952. g. $22\frac{1}{2}$. za Owce, Swinie, Ptastwo, Oley, Samodział, Płótno, Wosk, Jayce, i Skury, lecz że te wszystkie rzeczy i żywioły nad świadectwo kalkulacyow są naliczone, i nad zwyczayną cenę taxowane, przeto je J. O. Xże Generał Major solum modo wedle liczby i ceny *in reposito* w Weryfikacyi przez

szcze-

ſzczegulność opiſaney, przyimując ogułem za nie na złł: 327, i g. 10 zgadza ſię - - - - złł: 327 g 10

W Jedynaſtym punkcie Weryfikacyi uroścил Xże Generał Leytnant pretenſyą o złł: 1098, g. 3½. tak za ſłoninę, wędzonki i inne wiktuały, jako też za cegłę, bruſy deſki i inne materyały do budowli zgodne „

℞. Nieodpowiada tu przez ſzczegulność J. Xże Genarał Maior na te wſzyſtkie wiktuały co do liczby, gatunku i ceny ich tak obſzernie: jak na nie odpowiadał *in repoſito ſuo* w Weryfikacyi, lecz referuiąc ſię zupełnie do teyże Weryfikacyi tyle o nich w tym mieyſcu przynoſi wiadomość i że za te wſzyſtkie wiktuały do ſłuſzney liczby i ceny zredukowane niewięcey Xże Generał Maior Xciu Staniſławowi pokazał ſię być winnym jak tylko złł: 39. i g. 7. - - - - - - złł: 39 g 7

A co ſię, tycze materyałow do budowli należących, niewchodzi bynaymniey J. O. Xże Generał w liczbę i cenę onych, ale ogułem na nie odpowiada: że cokolwiek w Hłuſku czaſu ſpolności znaydowało ſię z cegieł, dranic, bruſów i descek, to wſzyſtko na erekcyą lub poprawę budynków ſpólnych rozchodziło ſię, a zatym jako te wſzyſtkie materyały nieposzły na expens Xcia Albrychta właſny, tak onie dopiero żadna do niego niemoże pozoſtawać pretenſya.

W dwunaſtym punkcie Weryfikacyi położył Xże Staniſław pretenſyą o 1346. złł: i gr: 27½. za różne zboże i leguminy dla Gaſzyńſkiey i Zabowiczowny z woli jakoby Xiążęcia Albrychta przez Ekonomów Hłuſkich dawane „

℞. Za zboże i różne wiktuały dla Gaſzyńſkiey i Zabowiczowny z Hłuſka wydawane ſłuſznieyby było rościć pretenſyą Xciu Albrychtowi do Xcia Staniſława, niżli Xciu Staniſławowi do Xcia Albrychta.

Bowiem nie Xże Albrycht dla Gaſzyńſkiey i Zabowiczowny ordynaryą *in vim* procentu przez obu Xiążąt dawniey naznaczoną w poślednieyſzym czaſie powiękſzył, lecz ſam Xże Staniſław; więc jakże on do Xcia Albrychta może rościć pretenſyą o wydatek ten, którego ſam był przyczyną, i za który ſam przez ſprawiedliwość Xiążęciu Albrychtowi odpowiadać byłby powinien?

W trzynaſtym punkcie Weryfikacyi uroścил Xże Staniſław pretenſyą o złł: 37,536. za Potaż i Klepkę przez Xcia Albrychta z Hłuſka wybieraną „

℞. Na umorzenie tey pretenſyi Xcia Staniſława ſkłada J. O. Xże Generał Major prawo zaſtawne od śp. Xżny Jmci Matki ſwojey na dobra *Porzecze* jemu wydane, w którym do zaſtawy *Porzecza* przydany jeſt jeszcze warunek ten: „ że Popioły i Klepka ze wſzyſtkich woytowſtw i Wſiów do Hrabſtwa Hłuſkiego należących ſamemu tylko Xciu Generałowi Majorowi dawane być maią a dal-

D si Xią-

ſi Xiążęta iego konſukceſſorowie żadney oto do niego aż do wykupienia *Porzecza* pretenſyi rościć niepowinni „ *widzieć prawo zaſtawne.*

Więc jako na fundamencie tego Prawa wybieranie z Hłuſka Potażów i Klepki do ſamego tylko Xcia Albryta należało, tak zwybierania onych przed nikim on kalkulować ſię obowiązku niema.

W czternaſtym punkcie Weryfikacyi pretenſya Xcia Staniſława ieſt ta: że Xże Generał Major wybrał jakoby z Hłuſka gotowym groſzem do 28620. złł: i gr: 8½. a zatym połowę tey ſummy to jeſt: 14310. złł: i gr: 4. winien jeſt powrócić Xciu Staniſławowi:

Odpowiada na tę pretenſyą Xże Generał Major: że wiele jeſt *in propoſito* Xcia Staniſława ſumm takich, które ſię do Xcia Albrychta regolować niemogą, i za które on odpowiadać obowiązanym nie jeſt.

Nayprzód bowiem nie jeſt on obowiązanym odpowiadać za te 1440. złł: które za kwitem zeſzłey żony jego przez Aramowicza z dóbr Hłuſka były mu wydane, bo tey ſummy nieobrócił on na użytek ſwóy właſny, lecz obrócił na zapłacenie procentu J.W. Pacowi za dług ſpólny Anteceſſorſki.

2do Niejeſt on także obowiązany do odpowiedzi za te 40. złł: które dla Namieſtnika Łuczkowſkiego na drogę do Czarnobyla były jakoby dane: bo iżby ten namieſtnik za intereſſami Xcia Albrychta do *Czarnobyla* był poſyłany żadne o tym kalkulacye nieupewniają.

3tio Niejeſt on podobnież obowiązany odpowiadać za wybraną jakoby z miaſta arędę głowną i kabakową, bo tych podatków z miaſta wybierać niemógł, gdy je ſam Xże Staniſław po zgorzeniu Hłuſka przez punkta ręką ſwą podpiſane na zawsze miaſtu *in vim* defalki uſtąpił.

A co ſię tycze ſumm dalſzych te chociażby nawet na użytek Xcia Albrychta pokazały ſię być obrócone, ſłuſzneby jednak o nich Xże Staniſław tak przez wdzięczność za uſtąpiony jemu od Brata wſpaniały Pałac Zdzięciolſki, jakoteż przez obowiązek nadgrodzenia Bratu za Ruchomość Zdzięcielſką działem niezajętą zamilczeć był powinien.

Co do Weryfikacyi Berdyczowſkiey

Puntk 1ſzy Weryfikacyi Berdyczowſkiey zawiera w ſobie pretenſyą Xcia Staniſława o powrót ſummy 30288 g 2½ gotowym groſzem przez Xcia Albrychta z Berdyczewa jakoby nabraney„

Odpowiada krótko na tę pretenſyą Xże Generał maior że iaki tylko wziątek ſumm gotowych Aſſygnacyami i kwitami jego będzie mu dowiedziony, za ten zupełnie bonifi-

kować

kować Xciu Stanisławowi będzie powinien, a tylko wyłącza od tey bonifikacyi te 30. Rubli, które przez Reutowicza Majorowi Moskiewskiemu są dane, bo te nie poszły na użytek Xcia Stanisława szczegulny, lecz na obronę Dóbr wspolnych.

Major bowiem Rossyiski przemocą którey na ów czas wszyscy Obywatele w kraiu ulegać musieli chciał skrzywdzić iednego z mieszczan Berdycowskich żyda Leyzera Abramowicza, więc odwracaiąc te gwałtowność i zapobiegaiąc dalszym napaściom trzeba było koniecznie zapłacić 30. Rubli.

Punkt 2gi i ostatni Weryficacyi Berdyczowskiey zamyka pretensyą Xcia Stanisława o złł: 1163 i g 10. za zboże i różne leguminy na potrzebę Xcia Albrychta od Szteyna i Nęcińskiego jakoby brane,, lecz że o wziątku tych legumin i zboża zadne zgoła Kalkulacie nieprzeświadczuią, a wzmianka o Nęcińskim Ekonomowie Ryszkowskim *in proposito* Xcia Stanisława uczyniona tym barziey całą tę pretensyą w wątpliwość podaie bo Nęciński niebył Ekonomem w dobrach spolnych lecz w Folwarku do iednego Xcia Albrychta należącym, przeto na tę pretensyą JO. Xże Generał Maior czekaiąc gruntownieyszych dowodow tym czasem ią między pretensyami bezdowodnemi policza.

Reszta obiekcyów Xcia Generała rozwiąże się przez Replikę.